

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Karla Kosteckého a soudců Mgr. Lucie Trejbalové a Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. v právní věci žalobce **JTR, a.s.**, se sídlem XX., proti žalovanému **Krajskému úřadu Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu č.64282a, Liberec 2, za účasti S.B.N.č. XX v XX, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného čj. OÚPSŘ 199/2011-rozh. ze dne 24. 6. 2011,

t a k t o :

- I. Žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje čj. OÚPSŘ 199/2011-rozh. ze dne 24. 6. 2011 s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků n e m á p r á v o na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo jednak zamítnuto odvolání žalobce a jednak změněno rozhodnutí tehdy Městského úřadu Jablonec nad Nisou, odboru stavebního a životního prostředí, stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“) ze dne 30.3.2011, sp. zn. 2549/2010/SÚ/Za, č. j. 36260/2011. Tímto prvostupňovým rozhodnutím bylo podle § 115 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), vydáno stavební povolení na stavbu „změna stavby bytového domu č. p. XX, B.N. č.XX a XX, XX - změna zdroje tepla – stavba plynové kotelny.

Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí žalovaného a stavební povolení jsou nicotnými rozhodnutími, resp. že napadené rozhodnutí žalovaného je nezákonné.

A. Důvody nicotnosti rozhodnutí

Důvody nicotnosti rozhodnutí žalovaného i stavebního úřadu žalobce spatřoval ve faktické a právní neuskutečnitelnosti rozhodnutí, která se nevypořádávají s tím, jak bude naloženo, resp. odstraněno stávající zařízení pro rozvod tepelné energie ve vlastnictví žalobce.

Podle žalobce musí žádost o stavební povolení a tím i projektová dokumentace řešit, zda zařízení (stávající zdroj) zůstane či bude z objektu odstraněno, k čemuž musí zajistit stanovisko vlastníka tohoto zařízení. K ponechání zařízení jako studené zálohy v objektu musí stavebník doložit dohodu stavebníka a žalobce jako vlastníka tohoto zařízení, k odstranění zařízení je třeba ukončení smluvního vztahu a postup po dohodě se žalobcem.

Projektová dokumentace neřešila změnu způsobu vytápění v souladu s ustanovením § 77 odst. 5 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), je proto neúplná, což zapříčinilo faktickou a právní neuskutečnitelnost rozhodnutí. Stavební úřady se o stanovisko žalobce nezajímaly, jen stanovily podmínky k ochraně zařízení žalobce, ale bez znalosti požadavku žalobce. Dle žalobce není možné rozhodnutí, kterým se stanoví, že původní zařízení zůstává v objektu, aniž by byl doložen právní důvod pro takové umístění a setrvání v budově. Na žalobci nelze požadovat, aby své zařízení v objektu ponechal bez smluvního vztahu jako studenou zálohu a na svůj náklad je v rámci plnění svých povinností dle energetického zákona udržoval bez existujícího právního důvodu. V této souvislosti zdůraznil, že toplost není tržním odvětvím. Ze znění § 77 odst. 5 energetického zákona žalobce dovozoval, že náklady na provedení změny způsobu vytápění a náklady odpojení od rozvodného tepelného zařízení mají být uhrazeny před provedením změny, a proto změna musí být ve stavebním řízení zohledněna. Pokud se mění zdroj, resp. je instalován nový zdroj, požadavkem je odstranění původního, což musí být v žádosti o stavební povolení jasně vyjádřeno. Protože žalobce nemá se stavebníkem uzavřenou smlouvu pro dodávku tepelné energie a nemá sjednaný způsob hrazení nákladů na udržování zařízení jako zálohového zdroje, nemá zájem na ponechání svého zařízení v objektu. Žalobce ale také nemůže udělit stavebníku souhlas s odstraněním zařízení, protože nebyly sjednány podmínky pro takový postup a náhrada nákladů na odpojení a změnu vytápění. Žalobce z toho dovozuje, že stavebník musí v případě zájmu o změnu způsobu vytápění doložit souhlas vlastníka zařízení s demontáží zařízení nebo dohodu o tom, že vlastník zařízení souhlasí s ponecháním zařízení v objektu. Pokud rozhodnutí nepřímo nutí žalobce, aby vynakládal náklady na úkor jiných odběratelů, kteří nakonec musí provoz zařízení žalobce v objektu stavebníka zaplatit v ceně tepelné energie, ukládá rozhodnutí ve svém důsledku povinnost třetím subjektům a zasahuje do jejich práv, což je v rozporu s principy dobré správy.

Dotčenost veřejných subjektivních práv žalobce dovozoval z vlastnického práva k soustavě centralizovaného zásobování teplem [dále jen „soustava CZT“), která je umístěna v domě, s tím, že k zásahu do tohoto vlastnického práva dojde v důsledku stavební úpravy, která toto vlastnické právo omezuje nejméně v rozsahu užívání, údržby, ochrany a bezpečnosti a prevence škod, neboť soustava je způsobilá fungovat jako celek a takto dojde k jejímu zmenšení.

Rozhodnutí je neuskutečnitelné, neboť v rozhodnutí stavebního úřadu není uvedeno), jaké zařízení žalobce je stavebník povinen chránit a stavební úřad zmínil zákonná ustanovení pouze obecně, aniž by zákon aplikoval na konkrétní případ. Povinnost označit toto zařízení spočívá výlučně na stavebníkovi, který musí zohlednit své stávající zařízení ve vztahu k zařízení žalobce.

Neurčitost a nicotnost rozhodnutí je dále dáno, že není uvedeno, od jakého konkrétního zařízení budou rozvody odpojovány, jaké rozvody budou odpojovány, kdo je povinen odpojení provést a kdy má být odpojení provedeno. Protože rozhodnutí zavazuje jen stavebníka, žalobce dovozuje, že jen stavebník je oprávněn provést odpojení rozvodů od zařízení soustavy CZT, s tím ale žalobce nesouhlasí.

B. Důvody nezákonnosti rozhodnutí

Žalobce namítal, že se žalovaný nevypořádal zcela s odvolacími důvody, rozhodl tak v rozporu s § 89 odst. 2 správního řádu, žalobce přitom v odvolání poukazoval na obsah svých námitek ve stavebním řízení.

Podle žalobce mělo být vedeno územní řízení podle § 81 odst. 2 písm. c) stavebního zákona, protože na danou změnu nedopadá ustanovení § 81 odst. 3 stavebního zákona, měl být použit restriktivní výklad pojmu stavební úpravy. Jednalo se o stavbu, která podstatně mění nároky na okolí. Žalobce upozorňoval na to, že nově působí stavba emise, zároveň má zvýšenou náročnost na dodávky plynu, v okolí stavby vznikne naddimenzovaná CZT. Stavební úřady upřednostňují soukromý zájem stavebníka na úspore ceny tepelné energie nad zájmem veřejným. Přímo sousedící stavba – CZT je bezprostředně dotčena změnou vytápění, neboť dojde k poklesu potřeby jejího využití a soustava, jak byla vystavěna, není způsobilá k funkčnímu provozu při nastolení stavu pod určitými mezními hodnotami odběru. Přímým zásahem do žalobcova vlastnického práva je pak potřeba ke stavebním a technickým zásahům do CZT. Žalobce zpochybňoval, že by teplárenství, jak ho žalobce vykonává, bylo tržním odvětvím. Upozorňoval dále na skutečnost, že žádal důkaz u příslušných správních orgánů, resp. osob odborně způsobilých, o tom, že stavba ohrožuje bezprostředně jeho vlastnické právo k CZT. Rozhodnutí tak porušuje právo žalobce na ochranu jeho vlastnického práva. Správní orgány nezkontrolovaly soulad stavby s veřejným zájmem dle § 4 odst. 2 správního řádu, nezkontrolovaly soulad stavby s § 3 odst. 1 energetického zákona. Žalobce zdůraznil, že má jako účastník správního řízení právo na zákonné rozhodnutí a pokud namítá porušení norem chránících veřejný zájem, činí tak v intencích ochrany svých práv procesních, zejména práva na spravedlivý proces. Žalobce vyzval soud, aby se ve svém rozhodnutí zabýval otázkou, zda danou stavbu posuzovat jako změnu stavby ve smyslu stavební úpravy nebo jako změnu stavby, kterou instalováním kotelny dojde ke snížení celkové plochy jednotek v domě, neboť bude zastavěn nebytový prostor a dojde tak ke změně spoluvlastnických podílů. Stavba tak mohla být provedena jen na základě smlouvy o výstavbě dle § 17 odst. 3 zákona č. 72/1994 Sb. Žádost o vydání stavebního povolení nebyla úplná, neboť nebyl doložen konsensus všech vlastníků jednotek o úpravě spoluvlastnických vztahů. Toto zasahuje do věcných práv žalobce tím, že se mění poměry účastenství vlastníků jednotek na společné věci s dopadem do případného rozhodování ve vztahu k věcným právům žalobce. Mělo by být postupováno stejně, jako když jde o kotelny vně budovy, žalobce byl zbaven namítat rozhodné skutečnosti v územním řízení. Správní orgány postupovaly nesprávně,

pokud k této námitce nepřihlédly v odvolacím řízení a navíc zamítly požadavek žalobce na provedení důkazu zjištěním vlastnických vztahů k navrhované stavbě.

Žalovaný měl prvostupňové rozhodnutí zrušit, nikoli je změnit, neboť tím zkrátí práva žalobce se k věci a k podkladům vyjádřit. Napadené rozhodnutí nedostatečně řešilo odvolací námitky žalobce, pokud se týkaly stanovisek dotčených orgánů státní správy. Žalobní bod se týkal nesprávné aplikace § 3 odst. 8 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, stavební úřady ani orgán ochrany ovzduší se nezabývaly podmínkami dle tohoto ustanovení, z rozhodnutí neplyne, jaká metoda pro výpočet ekonomické přijatelnosti byla použita, co konkrétně a s jakým výsledkem bylo správními orgány hodnoceno. Nebylo uvedeno, zda správní orgány hodnotily možnost vytápění zdrojem kombinujícím výrobu tepla a elektrické energie. Z pohledu doporučujícího stanoviska Ministerstva životního prostředí nedoložil stavebník všechny skutečnosti, rozhodnutí jsou v této části téměř nepřezkoumatelná, resp. nevypovídají námitky a odvolací body žalobce. V řízení mělo být zajištěno stanovisko Státní energetické inspekce (dále jen „SEI“), nedoložení způsobuje rozpor stavby se zákonem a je tak zasaženo do vlastnického práva žalobce. Stavební povolení bylo vydáno v rozporu se zákonem č. 406/2000 Sb., o hospodaření s energiemi, nebyla jasně vymezena energetická náročnost budovy ve vztahu ke změně způsobu vytápění.

Žalobce znovu zdůraznil potřebu ochrany jeho vlastnického práva k SZTE, neboť ta je provozována ve veřejném zájmu. Pokud se žalobce dovolával ochrany soustavy ve veřejném zájmu, činí tak v souladu s § 114 stavebního zákona a k ochraně svého subjektivního veřejného práva, neboť provoz soustavy ve veřejném zájmu patří k vlastnictví CZT. Žalobce zdůraznil, že nákup a investice do udržování a provozování CZT činil v době, kdy CZT požívala ochrany ve veřejném zájmu a pokud žalobce namítá nezákonnost rozhodnutí, činí tak k ochraně svého subjektivního veřejného práva (věcného práva k CZT). Správním orgánům žalobce vytýkal, že upřednostnily individuální zájem subjektu na levnějším vytápění oproti zájmu společnosti na existenci provozuschopné CZT, která byla vybudována jako nedílný celek závislý na tom, jak jednotlivé body fungují. Žalobce je jako vlastník CZT oprávněn dovolávat se ochrany CZT ve veřejném zájmu a nesouhlasí s postupem, kdy správní orgány toto právo žalobci upírají.

Dále bylo žalobcem namítáno, že řízení bylo zatíženo vadou, když žalovaný nesprávně vyložil Krajskou energetickou koncepci, resp. Územní energetickou koncepci Města Jablonec nad Nisou (dnes Statutárního města Jablonec nad Nisou).

Rozhodnutí stavebního úřadu je nepřezkoumatelné, stavební úřad nevymezil, jaký skutkový stav byl vzat jako prokázaný, jak právní otázky řešil a podle jakých právních norem.

Restriktivní výklad § 114 odst. 1 stavebního zákona, který užily správní orgány obou stupňů, považuje žalobce za nezákonný.

Rozhodnutí jsou neurčitá a nevykonatelná, pokud se týká nepřesného vymezení zařízení žalobce v prostorách předmětného domu. Z žádného rozhodnutí tak neplyne, jaké konkrétní zařízení žalobce požívá ochrany, a to s ohledem na energetický zákon a definice zařízení. Věc souvisí s tím, že nebylo rozhodnuto o odstranění zařízení žalobce. Pojem „zařízení ve vlastnictví“ žalobce je právně nepřesný a neurčitý, nebyla tak poskytnuta

ochrana. Lze též uvažovat i o vzniku práva odpovídajícímu věcnému břemeni k možnosti využití tepelného zdroje, kdy toto právo bude zasahovat do věcných práv žalobce, resp. bude s těmito právy křížit.

Žalobce zopakoval, že žalobní body směřují k ochraně jeho veřejného subjektivního práva na zákonný proces, dobrou správu, zákonnost a předvídatelnost rozhodnutí a souvisí s ochranou jeho vlastnického práva k SZTE. Proto všechny žalobní body mohl žalobce činit z titulu svého účastenství dle § 109 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Ustanovení § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší primárně slouží k ochraně ovzduší, sekundárně však k ochraně CZT, a proto je právem i povinností žalobce použít i argumentaci směřující k ochraně SZTE, včetně argumentací ekonomickými zájmy.

Dále žalobce namítal porušení svého práva na spravedlivý proces ve smyslu Listiny základních práv a svobod, práva na ochranu vlastnictví a při extenzivnímu výkladu také právu nebýt podroben nuceným službám.

Byla vznesena také námitka rozporu se zákonem o hospodaření s energií, kdy měla být zjištěna energetický náročnost budovy a další skutečnosti zákonem požadované. Výkon kotlů není dle žalobce dostatečný pro ohřev teplé vody.

Žalobce spatřuje jako zásah do vlastnického práva k zařízení tvořícímu část soustavy CZT a umístěnému v objektu, pokud žalovaný jako odvolací orgán uložil podmínku k umožnění přístupu žalobce k zařízení stavebníkovi, nikoliv vlastníku objektu, aniž by zkoumal, zda stavebník a vlastník jsou stejné osoby.

Stanoviska dotčených orgánů státní správy, zejména Městského úřadu Jablonec nad Nisou, Krajské hygienické stanice Libereckého kraje a Hasičského záchranného sboru Libereckého kraje se vyjadřovala k žádosti stavebníka před jejím doplněním, ke kterému byl stavebním úřadem vyzván, a dotčené orgány státní správy se vyjadřovaly k neúplné žádosti a nezajistily tak ochranu vlastnictví žalobce. Doplnění žádosti mohlo mít vliv na stavbu jako celek, mohly se tak změnit parametry stavby a bude tak ohroženo zařízení žalobce umístěné v domě. Závazná stanoviska předcházejí datumově žádosti stavebníka.

Z uvedených důvodů žalobce navrhuje zrušení žalobou napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení a požaduje náhradu nákladů řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný označil žalobní námitky za nedůvodné, neboť žalobce v nich neuvádí, jak se jím tvrzené skutečnosti dotkly jeho vlastnických práv k zařízení v předmětném objektu, hodnověrnými důkazy neprokázal, jak bude do jeho práv zasaženo, proto navrhnul zamítnutí žaloby. Podotkl, že oprávněné zájmy účastníků řízení jsou chráněny předpisy správního práva, jimž musela povolovaná stavba vyhovět. Stavební úpravy spočívají jen v napojení na stávající rozvody, vytvoření prostupů ve stěnách, větracích otvorů na fasádě, ty se nedotknou zařízení žalobce. Žalovaný odkázal na projektovou dokumentaci a kontrolní prohlídku z níž plyne, že umístěním nového zařízení nebude zařízení ve vlastnictví žalobce dotčeno, zástupce žalobce byl přítomen, uvedl, že se v místnosti nenachází žádné jiné zařízení žalobce ani optické kabely. Bylo konstatováno, že zařízení žalobce je stavební odděleno od okolního prostředí dle půdorysu technického podlaží se zakreslením zařízení,

jakož i z příslušného výkresu ověřené projektové dokumentace plyne, že napojení bude mimo zařízení žalobce. Dodávka tepla do objektu je pak soukromoprávní záležitostí, nejedná se o právo vyplývající z věcného břemene ani veřejný zájem o dodávku tepelné energie ze zařízení žalobce, jak judikoval Nejvyšší správní soud. O vydání stavebního povolení požádali vlastníci stavby, podklady byly zpracovány oprávněnými osobami v dostatečném rozsahu pro posouzení povolované změny způsobu vytápění. Byla vydána kladná stanoviska dotčených orgánů státní správy, plyne z nich, že povolovaná stavba splňuje požadavky § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší, požadavky hygienické, požární ochrany a bezpečnosti a požadavky z hlediska § 77 odst. 5 energetického zákona, záměr byl posouzen také z hlediska energetické koncepce města a Libereckého kraje, jež obsahují doporučení, nelze z nich ale dovodit zákaz odpojení od žalobcovy soustavy CZT a právo žalobce dodávat do předmětného bytového domu tepelnou energii, jak judikoval také Nejvyšší správní soud. Na základě zjištění, že stavba nebude mít vliv na okolí, a na základě zjištění, že stavební úpravy nejsou v rozporu se závěry a cíli územního plánování, zejména s územní plánovací dokumentací, nebyly zjištěny skutkové okolnosti a právní důvody pro zamítnutí žádosti o stavební povolení. Výrok rozhodnutí je určitý, předmět řízení i účastníci řádně označeni. V odůvodnění jsou obsaženy úvahy o tom, jak se žalovaný vypořádal s odvolacími námitkami týkajícími se stanovisek dotčených orgánů, v tomto směru žalovaný na odůvodnění svého rozhodnutí odkázal. Protože povolení stavebních úprav nevyvolá potřebu jakéhokoli zásahu do stávajícího zařízení žalobce, tj. potřebu odstranění, nebyl dán důvod k rozhodování o zařízení žalobce. Podmínkami stavebního povolení i napadeného rozhodnutí byl zajištěn řádný výkon vlastnického práva žalobce k příslušnému zařízení, bylo zajištěno, aby při napojení nového zdroje vytápění na stávající vnitřní rozvody nedošlo ke kolizi se současným napojením zařízení žalobce na tyto vnitřní rozvody. Věcné břemeno se vztahuje k právu strpění zařízení žalobce v předmětném objektu, nikoli k právu na dodávku tepelné energie, toto je čistě v rovině soukromoprávní a do tohoto vztahu mezi žalobcem a odběratelem nepřísluší žalovanému zasahovat. Procesní postup stavebníka byl v souladu s § 110, § 111 stavebního zákona, zákon předvídá, že stanoviska dotčených orgánů státní správy budou vyžádána před podáním žádosti, tyto orgány pak byly obeslány a vyzvány, aby svá stanoviska k předložené žádosti a projektové dokumentaci uplatnily. Žalobce ani neuvádí, jak by se tato namítaná nezákonnost dotkla jeho práv, jen obecně zmiňuje, že doplnění podkladů mohlo mít význam na stavbu jako celek.

Napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející soud přezkoumal v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a v mezích uplatněných žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s. ř. s. s tím, že přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s..

Nejprve se soud musel zabývat žalobní výtkou nicotnosti rozhodnutí žalovaného a stavebního úřadu, k níž by ostatně musel přihlédnout z úřední povinnosti dle § 76 odst. 2 s. ř. s..

Za nicotný je podle doktríny a dosavadní judikatury správních soudů třeba považovat správní akt, který trpí vadami takové intenzity, že již vůbec nelze o správním aktu hovořit. Typicky jsou takovými vadami neexistence zákonného podkladu pro rozhodnutí, nedostatek pravomoci, nejtěžší vady příslušnosti, absolutní nedostatek formy, absolutní omyl v osobě

adresáta, neexistence skutkového základu způsobující bezobsažnost, požadavek trestného plnění, požadavek plnění fakticky nemožného, neurčitost, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost). K nicotnosti přezkoumávaného správního rozhodnutí je soud povinen přihlídnout nejen k námitce žalobce, ale z úřední povinnosti. Vlastní definici nicotnosti pak obsahuje zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. Podle jeho § 77 odst. 1 je nicotné rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotnost z tohoto důvodu zjišťuje a rozhodnutím prohlašuje správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který nicotné rozhodnutí vydal. Podle odst. 2 uvedeného ustanovení je nicotné dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu. Nicotnost z těchto důvodů vyslovuje soud podle soudního řádu správního. Z uvedeného vyplývá, že nicotným je správní akt, který trpí natolik intenzivními vadami shora zmíněnými, že jej vůbec za rozhodnutí ani považovat nelze. Tyto vady jsou natolik závažné, že způsobí faktickou neexistenci samotného správního aktu.

Žádné shora popsané vady napadených rozhodnutí soud nenalezl. O nicotnost se nejednalo ani z důvodu žalobcem namítané faktické a právní neuskutečnitelnosti rozhodnutí. Soud konstatuje, že s obdobnou námitkou téhož žalobce se již ve své rozhodovací činnosti vícekrát setkal, a nevidí důvod odchytil se od svých dřívějších závěrů obsažených např. v rozsudku ze dne 26. 1. 2011, č. j. 59 A 68/2010-104, přezkoumaném Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 52/2011-159, www.nssoud.cz, či rozsudku ze dne 5. 12. 2012, č. j. 59 A 65/2011-65, ale postupně i dalších vydaných ve věcech pod sp. zn. 59 A 10/2012, 59 A 18/2012, 59 A 40/2010 či naposledy sp. zn. 59 A 78/2012.

Podle § 77 odst. 5 energetického zákona může být změna způsobu vytápění provedena pouze na základě stavebního řízení se souhlasem orgánů ochrany životního prostředí a v souladu s územní energetickou koncepcí. Soud nesdílí názor žalobce, že by snad odstranění některých částí rozvodného tepelného zařízení ve vlastnictví žalobce muselo být nutně uskutečněno a muselo být vždy řešeno jako součást stavebních úprav souvisejících s povolenou změnou způsobu vytápění. Pokud se povolená změna způsobu vytápění bytového domu a s ní související stavební úpravy nedotknou rozvodného tepelného zařízení žalobce (s výjimkou odpojení od jeho zařízení v podobě zaslepení potrubí na patě ÚT) a umístění nového zdroje tepla a jeho napojení na stávající vnitřní rozvody nevyvolá nutnost stavebně technického odstranění jeho částí (ta je dle zákresu umístění zařízení žalobce dle jeho vyjádření v jiné místnosti než je místnost bývalého mandlu, kam je plynová kotelna umístována, shodně plyne i z projektové dokumentace, a soudu není zřejmé, z jaké části rozhodnutí žalovaného konkrétně žalobce dovozuje, že jeho zařízení se mají nacházet ve stejné místnosti, jak namítá v žalobě), je otázka dalšího setrvání částí žalobcova rozvodného tepelného zařízení v prostorách bytového domu otázkou soukromoprávní, k jejímuž řešení nebyl stavební úřad a žalovaný v daném návrhovém stavebním řízení povolání. Stěží mohl stavebník zahrnout do projektové dokumentace odstranění žalobcova rozvodného tepelného zařízení včetně měřicího zařízení, když k jeho odstranění nedal žalobce dosud souhlas, jak v žalobě zdůrazňuje. Shodně se k danému problému postavil i Nejvyšší správní soud, který v rozsudku ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 52/2011-159, www.nssoud.cz, rovněž konstatoval, že zabezpečení či odstranění částí zařízení žalobce je otázkou týkající se soukromoprávního

vztahu mezi žalobcem a stavebníkem. Jak již soud konstatoval ve shora zmíněných rozsudcích, řešení otázky dalšího setrvání žalobcových částí rozvodného tepelného zařízení či jejich odstranění bude vyžadovat součinnost obou stran, bude věcí jednání a dohody žalobce a stavebníka, případně předmětem soudního sporu, v tomto směru se soud ztotožňuje se žalobcem. Na rozdíl od něj má ale za to, že předmětná otázka nemusí být za daných skutkových okolností vyřešena ve stavebním řízení a nemusí být součástí stavebního povolení na změnu způsobu vytápění ve smyslu § 77 odst. 5 energetického zákona. Z citovaného ustanovení také nelze dovodit, že náklady na provedení změny způsobu vytápění a náklady spojené s odpojením od rozvodného tepelného zařízení musí být uhrazeny ještě před provedením takové změny a že změna způsobu vytápění by byla závislá na předchozí úhradě těchto nákladů. Soud nesouhlasí s názorem žalobce, že pro setrvání tepelného zařízení žalobce není právní důvod, neboť toto zařízení bylo v bytovém domě jistě umístěno v rámci výstavby bytového domu, když vytápění je nedílnou součástí stavby. Z žádného zákonného ustanovení nelze dovodit povinnost stavebníka doložit souhlas žalobce jako vlastníka rozvodného tepelného zařízení s dalším ponecháním v zařízení v objektu jako nutnou podmínku pro vydání stavebního povolení na změnu způsobu vytápění. Stavební povolení ve spojení s rozhodnutím žalovaného nejsou právně a fakticky neuskutečnitelnými rozhodnutími jen proto, že neřeší odstranění částí žalobcova rozvodného tepelného zařízení, když s jeho setrváním v předmětném objektu žalobce z důvodu vyšších nákladů na jeho údržbu nesouhlasí (na druhou stranu však s odstraněním souhlas nedal). Žalobce se mylně domnívá, že napadená rozhodnutí jej nepřímo nutí vynakládat náklady na udržení jeho zařízení v domě a přenášet tyto náklady na další odběratele. Jak již soud uvedl, tato otázka je soukromoprávní, a musí-li žalobce dle svého tvrzení vynakládat náklady na setrvání a údržbu svého rozvodného tepelného zařízení v domě, pak je to v důsledku toho, že odstranění svého zařízení nebyl schopen se stavebníkem uspokojivě vyřešit. Jestli tyto tvrzené zvýšené náklady žalobce přenáší na další odběratele, jedná se o jeho podnikatelské rozhodnutí, nikoli důsledek napadených rozhodnutí. V namítaných skutečnostech soud neshledal ani nezákonnost přezkoumávaných rozhodnutí.

Důvodem nicotnosti správních rozhodnutí pak není ani popis zařízení žalobce ve výroku stavebního povolení, neboť, jak již bylo řečeno, podstatou věci bylo vydání stavebního povolení na předmětnou stavbu, jejíž součástí zařízení žalobce nebylo. Žalobce se pak mylí, pokud se domnívá, že je jen věcí stavebníka, aby zařízení stavebníka přesně označil. Žalobce zcela opomíjí povinnosti, které mu jako vlastníku technické infrastruktury [kterou je i jeho rozvodné tepelné zařízení ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) bod 2. stavebního zákona] ukládá ustanovení § 161 odst. 1 stavebního zákona, podle něhož *vlastníci technické infrastruktury jsou povinni vést o ní evidenci, která musí obsahovat polohové umístění a ochranu, a v odůvodněných případech, s ohledem na charakter technické infrastruktury, i výškové umístění. Na žádost pořizovatele územně analytických podkladů, územně plánovací dokumentace, obecního úřadu, žadatele o vydání regulačního plánu nebo územního rozhodnutí, stavebníka nebo osoby jím zmocněné sdělí vlastník technické infrastruktury ve lhůtě do 30 dnů údaje o její poloze, podmínkách napojení, ochrany a další údaje nezbytné pro projektovou činnost a provedení stavby.* Ostatně ke splnění této povinnosti byl žalobce jako vlastník technické infrastruktury stavebníkem (k výzvě stavebního úřadu k doplnění podkladů pro žádost o stavební povolení) vyzván, žalobce se k umístění zařízení a podmínkám jeho ochrany vyjádřil a ze skutečností jím uvedených a ze zakreslení rozsahu

jeho rozvodného zařízení v bytovém domě tak, jak jej učinil přímo žalobce, správní orgány při posouzení žádosti stavebníka o změnu vytápění vycházely.

Výrok popisující povolovanou stavbu spočívající ve změně způsobu vytápění pak soud považoval za dostatečně určitý, když stavba byla nejen vymezena stručnou definicí, ale i popisem toho, co zahrnuje, včetně vymezení podmínek provedení stavby, zcela v intencích § 115 odst. 1 stavebního zákona. Není na místě, aby do samotného povolovacího výroku stavebního povolení ale ani do podmínek pro provádění stavby stavební úřad zahrnul všechny technické podrobnosti, v nichž povolovaná stavba spočívá, technologický postup stavebních úprav a detaily úprav rozvodů a jejich napojení na nový zdroj vytápění; dle soudu postačí, definoval-li stavební úřad stavební úpravy spočívající ve vybudování plynové kotelny nezaměnitelným způsobem, s tím, že stavba bude provedena dle ověřené projektové dokumentace, jež veškeré podrobnosti stavby řeší.

Lze tak konstatovat, že napadené rozhodnutí žalovaného a stavební povolení nejsou nicotnými rozhodnutími, a soud přistoupil k jejich přezkumu.

Další žalobní námitky pak soud posuzoval s ohledem na specifické postavení žalobce v řízení před správními orgány. Již ve svých předchozích rozsudcích (ze dne 22. 9. 2010, č. j. 59 Ca 87/2009-64, a ze dne 19. 10. 2010, č. j. 59 A 7/2010-36, ze dne 5. 12. 2012, č. j. 59 A 65/2011-65, ale i dalších shora označených) soud zaujal právní názor ohledně účastenství vlastníka rozvodného tepelného zařízení a současně dosavadního dodavatele tepelné energie do objektu, jehož se týkají stavební úpravy spočívající v umístění nového zdroje vytápění, a jeho práva uplatňovat ve stavebním řízení svoje výhrady proti povolovanému záměru změny způsobu vytápění. Soud má nadále za to, že omezená možnost ostatních účastníků stavebního řízení uplatňovat své výhrady proti povolované stavbě (v daném případě možnost žalobce uplatňovat námitky proti stavebním úpravám za účelem vybudování plynové kotelny v bytovém domě) dle § 114 odst. 1 stavebního zákona, navíc ještě omezená lhůtou stanovenou v duchu zásady koncentrace správního řízení, determinuje také možnost žalobce vznášet úspěšně pouze některé žalobní námitky v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu.

Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu správní soudy poskytují ochranu každému, kdo tvrdí, že byl na těchto právech zkrácen nezákonným správním rozhodnutím. Soud setrvává na svém názoru, že se nejedná o všeobecnou soudní kontrolu zákonnosti rozhodování správního orgánu v dané věci. To je ještě zdůrazněno dispoziční (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.) a koncentrační zásadou (§ 72 odst. 1 ve spojení s § 71 odst. 2 s. ř. s.), kterými je soudní přezkum ve správním soudnictví ovládán. Žalobu proti rozhodnutí správního orgánu nelze úspěšně vznášet k ochraně veřejných subjektivních práv jiné osoby či pouze k ochraně veřejného zájmu (zde je nutno poznamenat, že s výjimkou případu, kdy je určitému subjektu přiznáno účastenství v řízení před správním orgánem právě a jen za účelem ochrany veřejného zájmu v rozsahu vymezeném zvláštním právním předpisem tak, jak je tomu typicky v případě občanských sdružení, které jsou aktivně legitimovány k podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 odst. 2 s. ř. s., kdy lze ale s úspěchem namítat jen porušení procesních práv, srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 7 A 139/2001-67, publ. ve Sb. NSS č. 379/2004). Skutečnost, jaká práva fyzické či právnické osoby mohou být přímo nebo v důsledku porušení jejich práv v předcházejícím řízení (tedy procesních) zkrácena, se odvíjí od toho, co bylo

předmětem řízení před správním orgánem, a také od toho, co založilo účastenství fyzické či právnické osoby v takovém řízení. Tyto skutečnosti jsou důležité pro posouzení žalobní legitimace a následně i důvodnosti podané žaloby, neboť jak bylo soudem uvedeno shora, v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu je soud povolán o ochraně práv žalobce, nikoli k obecné kontrole zákonnosti žalobou napadeného správního rozhodnutí a celého správního řízení, které jeho vydání předcházelo. Z uvedeného vyplývá závěr již judikovaný správními soudy, že „žalobce může namítat jen tu nezákonnost rozhodnutí, kterou byl zkrácen na svých právech, přičemž zkrácením na právech je třeba rozumět nejen zkrácení na právech hmotných, ale také na právech procesních (§ 65 s. ř. s.)“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 7 A 139/2001-67, publ. ve Sb. NSS č. 379/2004, obdobně rozsudek ze dne 11. 7. 2007, č. j. 2 As 10/2007-83, www.nssoud.cz). Z takového pojetí rozhodování soudů ve správním soudnictví soud vycházel při posouzení podané žaloby a uvážení o vznesených námitkách žalobce.

Žalobce v souzeném případě napadl rozhodnutí o povolení stavby – změnu stavby, jež spočívala ve změně způsobu vytápění bytového domu (vybudování plynové kotelny), o jehož vydání požádala jiná osoba odlišná od žalobce, žalobce tak nebyl „přímým adresátem“ vydaného povolení stavby. Se žalobcem bylo stavebním úřadem i žalovaným jednáno jako s účastníkem od počátku řízení o povolení stavby, z něhož vzešla napadená rozhodnutí. Stavební úřad i žalovaný si byli vědomi procesního postavení žalobce ve stavebním řízení a z tohoto pohledu posuzovali námitky žalobcem vznášené, jasně deklarovali, že žalobce mohl jako účastník řízení úspěšně vznášet podle § 114 odst. 1 stavebního zákona jen ty námitky, kterými poukáže na přímé dotčení svých práv – práv odpovídajících zákonnému věcnému břemeni za účelem přístupu ke svému rozvodnému tepelnému zařízení v domě (podrobně se odůvodněním této otázky soud zabýval ve svých předchozích rozsudcích), resp. vlastnických práv k tomuto zařízení. Soud se s tímto výkladem ztotožňuje a nepovažuje tak za důvodnou námitku žalobce nesprávného restriktivního výkladu § 114 odst. 1 stavebního zákona. K této otázce se shodně vyslovil i Nejvyšší správní soud ve shora cit. rozsudku ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 52/2011-159, www.nssoud.cz, ve kterém se zabýval omezenou možností ostatních účastníků stavebního řízení vznášet proti povolované stavbě námitky, a to i z pohledu samotné ústavnosti tohoto ustanovení. Shodně hodnotil Nejvyšší správní soud omezenou možnost účastníka vznášet námitky ve stavebním řízení o změně způsobu vytápění a následně jeho omezenou možnost úspěšně uplatňovat žalobní námitky před správním soudem i v rozsudku ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-71. Soud má za to, že žalovaný na odvolací námitky žalobce reagoval, a to způsobem odpovídajícím možnosti žalobce vznášet v předmětném stavebním řízení relevantní námitky. Lze tedy uvést, že stavební úřad i žalovaný postupovali v souladu se zákonem, pokud se zabývali jen těmi námitkami žalobce, které spadaly do rámce vymezeného v ustanovení § 114 odst. 1 stavebního zákona, ostatními pak v podstatě v rámci zkoumání zákonných předpokladů pro vydání napadených rozhodnutí.

S ohledem na argumentaci žalobce a jeho opětovné dovolání se veřejného zájmu na ochraně SZTE soud znovu zdůrazňuje, že sice § 77 odst. 5 energetického zákona stanoví, že změna způsobu dodávky nebo změna způsobu vytápění může být provedena pouze na základě stavebního řízení se souhlasem orgánů životního prostředí a v souladu s územní energetickou koncepcí, ale z tohoto ustanovení ani žádného dalšího ustanovení energetického zákona ani jiného právního předpisu nelze dovodit, že by žalobce jako držitel licence na

rozvod tepla a vlastník a provozovatel SZTE a dosavadní dodavatel tepelné energie do předmětného bytového domu byl účastníkem stavebního řízení z důvodu možnosti chránit veřejný zájem a vznášet v tomto směru ve stavebním řízení námitky mimo rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona, byť soud nijak nepochybnuje, že soustava SZTE je zřizována a provozována ve veřejném zájmu.

Pokud se žalobce dovolával ochrany svého vlastnického práva k SZTE ve veřejném zájmu, učinil tak opět obecně. Nespecifikoval, jak se povolené stavební úpravy za účelem změny způsobu vytápění předmětného domu konkrétně dotknou jeho možnosti SZTE či části rozvodného tepelného zařízení užívat, neuvedl, jaké zásahy stavební a technické do SZTE bude muset činit za účelem jejího udržení. Žalobce ani v řízení před stavebním úřadem a žalovaným nedokázal tyto skutečnosti specifikovat, jednotlivé námitky a odvolací námitky porušení právních předpisů s konkrétním ohrožením svého zařízení v domě či přístupu k němu, ale ani s konkrétním ohrožením SZTE nespojoval, s výjimkou zmenšení soustavy SZTE a marných investic v důsledku odpojení předmětného bytového domu od jeho CZT. Přitom, jak plyne z projektové dokumentace a vyjádření žalobce a jeho zákresu umístění jeho zařízení v předmětném domě a ze zjištění učiněných stavebním úřadem při ústním jednání, nová zařízení budou umístěna v jiné části bytového domu, kde se žádné zařízení žalobce ani optický kabel nenachází. Z takto zjištěného skutkového stavu stavební úřad a žalovaný vycházeli a na základě tohoto zjištění dovozovali, že vlastnická ani jiná věcná práva žalobce nebudou dotčena. S jejich závěrem pak žalobce v žalobě polemizuje jen v obecné rovině, konkrétní zjištění nepochybnuje, pouze uvádí, že byla nedostatečná, aniž by byl schopen říci, jaké skutečnosti měly být ve stavebním řízení ještě zjištěny k posouzení věci. Uvádí-li, že až ze skutkových zjištění žalovaného zjistil, že zařízení se mají nacházet v jedné místnosti, není soudu jasné, co ho k takovému závěru vedlo. Rovněž žalovaný vycházel ze zjištění z ústního jednání a příslušné projektové dokumentace, přitom zmíněnými podklady včetně zákresu zařízení poskytnutého žalobcem je prokázáno, že část rozvodného zařízení žalobce je nadále umístěna v daném objektu, a to v zcela jiném prostoru než je nový zdroj vytápění (plynová kotelna), čemuž se žalobce nijak nebránil. Z obsahu správního spisu nevyplývají skutečnosti svědčící o tom, že by věcná práva žalobce (právo odpovídající zákonnému věcnému břemeni přístupu) byla jakkoli omezena a že by žalobci ve výkonu vlastnických práv k tomuto zařízení něco bránilo.

Z žádného ustanovení právního předpisu pak neplyne [a soud má za to, že tak neplyne ani z ustanovení § 3 odst. 2 energetického zákona, podle kterého přenos elektřiny, přeprava plynu, distribuce elektřiny a distribuce plynu, uskladňování plynu, výroba a rozvod tepelné energie se uskutečňují ve veřejném zájmu, ani z ustanovení § 2 odst. 1 písm. c) bod 14. energetického zákona ve znění účinném od 30. 5. 2012] povinnost správních orgánů ve stavebním řízení zjišťovat, jak se změna způsobu vytápění dotkne provozování žalobcovy SZTE jako celku, a řešit, zda v důsledku povolované změny způsobu vytápění dojde k tomu, že provozování SZTE již nebude pro žalobce možné či ekonomické, neboť jeho soustava byla dimenzována na jiný počet odběratelů tepelné energie. Nadto žalobce i v této otázce zůstává zcela v obecné rovině, ani v řízení správním ani řízení soudním žádná konkrétní tvrzení a důkazy o naddimenzování SZTE, dosažení mezních hodnot, změně hydraulických poměrů a nefunkčnosti soustavy nepřinesl. Ve stavebním řízení, v němž je změna způsobu vytápění dle § 77 odst. 5 energetického zákona povolována, musí správní orgány chránit veřejné zájmy chráněné zvláštním zákonem, tj. nejen zkoumat, zda je v souladu s příslušnými ustaveními

stavebního zákona, ale také energetického zákona a v souladu s územní energetickou koncepcí a v souladu se zákonem o ochraně ovzduší. Dotčená ustanovení nelze vykládat tak, jak se to snaží naznačit žalobce, totiž že by stavebník, případně z vlastní iniciativy stavební úřady museli přinést důkaz o tom, že se povolovaná stavba nedotkne žalobcovy SZTE, a to za situace, kdy žalobce jako vlastník a provozovatel SZTE žádná konkrétní tvrzení v tomto směru nepředkládá. Energetický zákon v cit. ustanovení § 77 odst. 5 (a rovněž ustanovení § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší) se změnou způsobu dodávky nebo změnou způsobu vytápění počítá (a to právě i ve formě odpojení od stávající CZT a zřízení vlastního zdroje vytápění), odběrateli se v takovém případě ukládá povinnost hradit náklady spojené s odpojením od rozvodného tepelného zařízení, a případně náklady na přeložku rozvodných tepelných zařízení dle § 86 odst. 2 energetického zákona. Lze také konstatovat, že žalobcova SZTE jistě nebyla koncipována tak, že by nebylo odpojení (ale také připojení) odběratelů tepelné energie možné, opačný názor by zcela jistě směřoval právě proti ustanovení § 77 odst. 5 energetického zákona a absenci zákonné povinnosti připojení stavby na již existující soustavu dálkového CZT. Soud zastává názor, že otázka zhoršení ekonomiky provozu SZTE nemohla být za daného legislativního rámce řešena v probíhajícím řízení a nemohla by být sama o sobě důvodem pro odeprání vydání povolení na změnu způsobu vytápění při splnění zákonných podmínek. Stavební úřad ani žalovaný nejsou jako orgány státní správy zákonem povolány ve stavebním řízení řešit otázky týkající se vlivu změny způsobu vytápění v bytovém domě na snížení účinnosti žalobcovy SZTE, ekonomiky jejího provozu a ochrany investic žalobce do jeho rozvodných tepelných zařízení a zdrojů tepelné energie. Žalobce se proto ani před správním soudem nemůže s úspěchem ochrany těchto práv dovolávat, byť se tak snaží činit, dovolávaje se ochrany veřejného zájmu.

Ve světle těchto obecných úvah soud posoudil i další žalobní body.

Soud se především musel vypořádat s námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí stavebního úřadu a žalovaného, a to i z důvodu nevypořádání se s odvolacími důvody, a uvádí, že námitka nepřezkoumatelnosti a porušení § 89 odst. 2 správního řádu byla uplatněna obecně a tak je možné jen v obecné rovině konstatovat, že rozhodnutí žalovaného a prvostupňové rozhodnutí stavebního úřadu soud za nepřezkoumatelná nepovažuje. Stavební úřad uvedl, kdo je stavebníkem, zdůvodnil žalobcovo účastenství a jeho omezenou možnost úspěšně vznášet v řízení námitky, posoudil rozsah podkladů, které stavebník předložil, přičemž soud nepovažuje za nezbytně nutné, aby veškeré předložené písemnosti stavební úřad podrobně konstatoval, když jsou založeny ve správním spisu, včetně projektové dokumentace. Stavební úřad se zabýval předloženými stanovisky dotčených orgánů státní správy a z odůvodnění jeho rozhodnutí vyplývá, že tato stanoviska hodnotil z hlediska případného rozporu povolované stavby – změny zdroje vytápění (vybudování plynové kotelny) s veřejnými zájmy chráněnými zvláštními zákony tak, že jsou kladná a že podmínky stanovené zvláštními zákony na ochranu veřejných zájmů byly splněny. Jak z rozhodnutí stavebního úřadu, tak napadeného rozhodnutí žalovaného, jež tvoří jeden celek, vyplývá zjištěný skutkový stav projednávané věci včetně posouzení, kde se nachází části rozvodného zařízení žalobce a že nebude dotčeno, vyplývají z nich i právní úvahy obou správních orgánů a v souhrnu také jejich závěr o aplikaci příslušných ustanovení nejen stavebního zákona, ale i dalších právních předpisů, především energetického zákona (včetně posouzení souladu povolované stavby s územními energetickými koncepcemi) a zákona na ochranu ovzduší. Soud má také za to, že z obou správních rozhodnutí lze seznat, jak se správní orgány

vypořádaly s námitkami žalobce, zda je považovaly za uplatněné v souladu s § 114 odst. 1 stavebního zákona nebo nikoli; pokud se námitky týkaly souladu povolované stavby se zákonem, správní orgány se jimi zabývaly v rámci zdůvodnění naplnění zákonných podmínek pro povolení stavby, resp. žalovaný v rámci přezkumu zákonnosti stavebního povolení k odvolání žalobce. Žalobce ani v tomto uplatněném žalobním bodu nespécifikoval, s jakými odvolacími námitkami se podle něj žalovaný zcela nevypořádal.

Námítka nesprávného procesního postupu spočívajícího dle tvrzení žalobce v neprovedení územního řízení nebyla ze strany žalobce spojena s konkrétním tvrzením o tom, jak se tento postup ze strany správních orgánů negativně dotkl žalobcova právního postavení. Žalobce v žalobě neuváděl, že by snad v důsledku postupu správních orgánů nemohl uplatnit nějaká svá procesní práva, včetně uplatnění konkrétních účastnických námitek ve vztahu k ochraně svých hmotných práv, které by býval mohl v takovém územním řízení s úspěchem vznést a správní orgány se takovými námitkami odmítly zabývat v řízení stavebním. Žalobní bod tak nebyl soudem shledán jako důvod pro zrušení napadených správních rozhodnutí.

Stavebník je řádně správním spisem i napadeným nezaměnitelně rozhodnutím označen i jako nositel povinností vůči právům žalobce.

Namítá-li žalobce porušení zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, a dovozuje-li z něj zásah do svých věcných práv, pak soud tuto námitku důvodnou také neshledal. Žalobcovo právo odpovídající legálnímu věcnému břemeni strpění přístupu je vázáno na předmětný bytový dům a pozemek jako nemovitost, když z povahy tohoto práva jako práva věcného plyne, že váže každého vlastníka zatížených nemovitostí. Ani případné změny ve velikosti spoluvlastnických podílů tak nemohly žalobcovo věcné právo přístupu k předmětnému domu a pozemku za účelem provozu a údržby svého zařízení ovlivnit. Vztahuje-li žalobce tyto skutečnosti k možnosti určení podílu k nákladům za změnu vytápění či náhradě škod, jedná se o věc soukromoprávní, nesouvisející s ochranou žalobcových veřejných subjektivních práv, které se může před správním soudem dovolávat.

Jak již bylo uvedeno, z žádného právního ustanovení nelze dovodit povinnost stavebních úřadů ve stavebním řízení vedeném podle § 77 odst. 5 energetického zákona pořizovat znalecké či jiné odborné posudky o funkčnosti žalobcovy SZTE a případném vlivu povolované změny způsobu vytápění domu na její provoz. Z toho stavební úřad a žalovaný vycházeli, když odmítly námitky týkající se provozu SZTE. Sám žalobce pak takový důkaz o zásahu do jeho vlastnického práva v průběhu stavebního řízení k prokázání svých tvrzení nepředložil, neučinil tak ani v řízení před soudem.

O dalších námitkách soud uvážil následně. Podle § 114 odst. 1 stavebního zákona mohl žalobce ve stavebním řízení vznést námitku proti stanoviskům dotčených orgánů státní správy, pokud je jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemeni k pozemku nebo stavbě. Pokud žalobce namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí z důvodů, které vztáhnul k vypořádání se se stanoviskem na úseku ochrany ovzduší (namítané porušení § 3 odst. 8 zákona na ochranu ovzduší), je nutno uvést, že tato případná nezákonnost má vztah k zájmům chráněným zákonem na ochranu ovzduší. Žalobce je přitom právnickou osobou, vlastníkem

SZTE a předchozím dodavatelem tepelné energie do bytového domu, a pokud vznášel námitky v tomto směru ve stavebním řízení, jednalo se o námitky jdoucí nad rámec oprávnění žalobce vznášet v řízení připomínky k povolované stavbě dle § 114 odst. 1 stavebního zákona. Žalobce nemohl být namítaným postupem zkrácen na právu na příznivé životní prostředí, neboť takové právo mu jako právnické osobě z povahy věci náležet nemůže, neboť zmíněné právo náleží jen fyzickým osobám jako biologickým organismům (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 12. 4. 2000, č. j. 5 A 98/1998-109, publ. SJS 888/2001). Žalovaný pak správně dovodil, že odvolací námitka směřující do stanovisek dotčených správních orgánů včetně stanoviska, resp. konkrétně jdoucí do posouzení splnění podmínek dle § 3 odst. 8 zákona na ochranu ovzduší, jde nad rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona, nebyl tedy povinen k ní přihlížet, a správně se souladem stavebního povolení s cit. ustanovením zabýval v rámci posouzení zákonnosti prvostupňového rozhodnutí. Ani v žalobě se tak žalobce nemůže s úspěchem nezákonnosti napadeného rozhodnutí v tomto směru dovolávat, tvrzená nezákonnost nemůže mít žádný dopad do právní sféry žalobce. Shodně judikoval i Nejvyšší správní soud v již cit. rozsudku ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-71.

K námitce absence dotazu na SEI pak zbývá konstatovat, že stavební úřad měl k dispozici vyjádření SEI, územního inspektorátu pro Liberecký kraj, ze dne 6. 3. 2012, z něhož plyne, že v daném řízení SEI nebyla dotčeným správním orgánem, který by vydával závazné stanovisko či byl nějakým způsobem povolán chránit žalobcovy zájmy z pohledu zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření s energiemi. Žalovaný pak s odkazem na uvedené stanovisko konstatoval, že SEI v uvedené záležitosti závazné stanovisko nevydává. S tímto závěrem je nutno souhlasit. Podle § 94 odst. 2 energetického zákona je sice SEI dotčeným správním orgánem, který uplatňuje závazná stanoviska ve stavebním řízení, a podle § 13 odst. 2 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, je dotčeným orgánem státní správy při ochraně zájmů chráněných tímto zákonem, nicméně podle § 2 odst. 4 písm. b) bod 2 vyhlášky č. 195/2007 Sb., kterou se staví rozsah, v němž SEI pro tyto účely závazná stanoviska vydává, se závazné stanovisko nevydává u zdrojů tepla do výkonu 1 MWt, tj. ani v daném případě. Není zřejmé, z jakého jiného právního předpisu pak žalobce povinnost SEI vyjadřovat se v daném stavebním řízení k fungování žalobcovy SZTE dovozuje.

Případná nejasně vymezená energetická náročnost budovy, resp. nedostatečný výkon kotlů pro ohřev teplé vody pro určitý počet domácností nijak do žalobcovy právní sféry zasáhnout nemůže. Soud má za to, že žalovaný na odvolací námitky žalobce reagoval, a to způsobem odpovídajícím možnosti žalobce vznášet v předmětném stavebním řízení relevantní námitky.

Argumentace k nemožnosti žalobce vznášet námitky ve veřejném zájmu byla již rozvedena shora. Na tomto místě lze také zdůraznit, že k odpojení daného objektu od žalobcovy SZTE nedošlo jen rozhodnutím správních orgánů. Znovu je třeba zdůraznit, že vztah žalobce a stavebníka k dodávce tepelné energie byl vztahem soukromoprávním, založeným na smlouvě o dodávce tepelné energie, a ani případné nepovolení změny způsobu vytápění ve stavebním řízení neznamená, že dodávku tepelné energie do dotčené budovy bud vždy zajišťovat žalobce. Žalobce je sice povinen jako držitel licence na rozvod tepla podle § 76 odst. 1 energetického zákona uzavřít smlouvu o dodávce tepelné energie, nicméně uzavření takové smlouvy předpokládá žádost ze strany odběratele tepelné energie při splnění

zákonných podmínek podle cit. ustanovení. Je třeba se kategoricky ohradit proti žalobcovu tvrzení, že správní orgány v daném případě rezignovaly na posouzení změny způsobu vytápění předmětného domu z hlediska ochrany veřejného zájmu. Ochrana veřejných zájmů, jež jsou chráněny jednotlivými zvláštními právními předpisy, byla zajištěna právě ve spolupráci s dotčenými správními orgány, pokud jim zvláštní zákony toto postavení přisuzovaly, a po posouzení povolované stavby z hlediska územní energetické koncepce a zákona o ochraně ovzduší.

K námitce nesprávného posouzení stavby v intencích ustanovení § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší lze ještě uvést, že namítaná vada se nijak nedotýká porušení práv žalobce, jak soud vyložil shora. Stavební úřad a následně žalovaný se zabývali výkonem povolované plynové kotelny, a protože dospěli k závěru, že se jedná o malý spalovací zdroj, závazné stanovisko orgánu ochrany ovzduší kraje nebylo vyžadováno, žalovaný v tomto směru odkázal na relevantní ustanovení zákona o ochraně ovzduší a s jeho právním hodnocením lze souhlasit. Posouzení změny způsobu vytápění z hledisek zákona o ochraně ovzduší (§ 77 odst. 5 energetického zákona ve spojení s § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší) slouží k zajištění práva na ochranu ovzduší před znečištěním a nepříznivým účinkem látek na život, zdraví a životní prostředí, na kterém může být žalobce jako právnická osoba jen stěží zkrácen [rovněž k části žalobní námitky. Na tomto místě se soud neztotožňuje s názorem žalobce, že zmiňované ustanovení je koncipováno sekundárně k ochraně žalobcovy SZTE [též částečně žalobní námitka 12)], a proto by snad jeho porušení mohl žalobce s úspěchem namítat. Také je třeba znovu zmínit, že pod pojmem „centrální zdroj tepla“ použitým v ustanovení § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší nelze vidět jen žalobcovu dálkovou SZTE, když centrálním zdrojem tepla může být pojmově i jiný zdroj tepla než dálkový, jež dodává teplo z jednoho centra více koncovým odběratelům. Nemožnost úspěšně uplatňovat žalobní námitku tohoto typu konstatovaly i shora cit. rozsudky Nejvyššího správního soudu, jež zdůraznily nutnost posoudit změnu způsobu vytápění stavby z hlediska ekonomické přijatelnosti pro stavebníka, když ekonomické zájmy žalobce nemohly být v předmětném stavebním řízení zohledněny. Z obsahu spisu ale vyplývá, že technickoekonomický rozbor realizovatelnosti nového způsobu vytápění a dodávek TUV byl proveden.

Soud neshledal opodstatněnou ani další žalobní námitku. Námitka je v daném případě zcela obecná, žalobce neuvádí, jaká veřejná subjektivní práva by měla být namítanou vadou řízení zkrácena, nekonkretizuje ani, v čem nesprávný výklad energetických koncepcí spočívá. Jak plyne z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, stavební úřad se souladem povolované změny způsobu vytápění zabýval z pohledu územního plánu a jeho závazné části, v níž není územní energetická koncepce zapracována. Současně ale konstatoval, že námitku tohoto obsahu nemůže žalobce dle § 114 odst. 1 stavebního zákona uplatnit. Stavební úřad se v rámci zkoumání naplnění zákoných podmínek pro povolení změny způsobu vytápění zabýval otázkou souladu stavby s územní energetickou koncepcí Libereckého kraje, dovodil, že se jedná jen o doporučení, z něhož nelze dovodit zákaz odpojení od stávajících rozvodů CZT. I žalovaný přezkoumal stavební povolení nejen z hlediska souladu s územním plánem, ale také z hlediska souladu s územní energetickou koncepcí města, a poté co vyjádřil názor, že tato odvolací námitka přesahuje rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona, konstatoval, že ani z vyhlášky města Jablonec nad Nisou č. 5/2004 nelze dovodit výhradní zásobování teplem žalobcovou CZT. Soud se plně ztotožňuje se závěrem, že ani z uvedené územní energetické koncepce nelze dovodit právo žalobce jako vlastníka soustavy CZT dodávat do

předmětného bytového domu tepelnou energii, což odpovídá přiměřené svobodě volby systému vytápění (kterou zmiňuje Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 3. 2007, č. j. 1 As 16/2006-54, a které se z jiného pohledu dotýkal i nálezn Ústavního soudu Pl. ÚS 37/96). Stavební úřad i žalovaný pak nepominuli ani posouzení změny způsobu vytápění z pohledu územní energetické koncepce Libereckého kraje a zdůvodnili, že se jedná o doporučení pro města a obce na území Libereckého kraje s tím, že ani z tohoto dokumentu neplyne nemožnost vytápění předmětného objektu plynými palivy a zákaz odpojení od žalobcovy soustavy CZT. Toto ostatně odpovídá i závěrům obsaženým ve Stanovisku a metodice k odpojování od centralizovaného zásobování teplem Ministerstva pro místní rozvoj z listopadu 2011 (dostup. na www.mmcrcz.cz), ve které bylo konstatováno, že: „Z citovaného judikátu Nejvyššího správního soudu vyplývá, že opatřením obecné povahy nelze ukládat povinnosti nad rámec zákona, proto podle názoru Ministerstva pro místní rozvoj nelze do ÚPD včlenit požadavek na povinné připojení k CZT. S ohledem na vymezení obsahu ÚEK zákonem o hospodaření energií a nařízením vlády č. 195/2001 Sb., kterým se stanoví podrobnosti obsahu ÚEK, nemůže požadavek na povinné připojení k CZT obsahovat ani ÚEK.“ Znovu je nutno zopakovat, že požadavek na povinné připojení předmětného domu na SZTE žalobce nelze na základě zmíněných územních energetických koncepcí dovodit.

V návaznosti na část odůvodnění týkající se namítané nicotnosti správních rozhodnutí soud dodává, že ani způsob, kterým stavební úřad a žalovaný označili a vymezili část rozvodného tepelného zařízení SZTE ve vlastnictví žalobce], nezpůsobuje neurčitost napadených rozhodnutí ve smyslu vad řízení či nezákonnosti rozhodnutí. Jak již soud rozvedl, neztotožňuje se s žalobcem v tom směru, že by součástí stavebního povolení změny způsobu vytápění předmětného bytového domu mělo být i rozhodnutí o odstranění žalobcova zařízení, pokud stavební úpravy nevyvolají potřebu stavebně technického zásahu ve smyslu přemístění, odstranění žalobcova zařízení. Stavební úřad a žalovaný měli z projektové dokumentace a z vyjádření žalobce pro potřeby stavebního řízení učiněného písemně a doplněného o zakreslení zařízení žalobcem, zjištěno, kde je část žalobcova rozvodného tepelného zařízení umístěna. Jak již bylo řečeno, žalobce se těmto zjištěním nijak nebránil, neuváděl, že by některá další část technické infrastruktury domu a jaká konkrétně byla v jeho vlastnictví a nebyla do projektové dokumentace zanesena, nebo se nacházela v prostoru, kam je umístována plynová kotelna, popř. jinde, a byla změnou způsobu vytápění jakkoli zasažena, ať již stavebně technicky či jinak. Namítá-li žalobce až v žalobě, že až ze skutkových zjištění žalovaného plyne, že zařízení jsou umístěna v jedné místnosti, neodpovídá toto žalobcovo tvrzení odůvodnění rozhodnutí žalovaného, ani skutkovým okolnostem plynoucích ze správního spisu, a to projektové dokumentace, ani zakreslení zařízení žalobcem, když žalobce byl k tomuto veden ve smyslu § 161 odst. 1 stavebního zákona, jak již soud také konstatoval. Ať již stavební úřad a žalovaný hovořili o „zařízení ve vlastnictví JTR“ nebo by užívali jiný pojem (např. „součást soustavy CZT“, či v později podávaných žalobách „část SZTE“, jak to činil žalobce), nemá to na podstatu věci a zákonnost napadených rozhodnutí vliv, neboť předmětem řízení odstranění částí žalobcova rozvodného tepelného zařízení nebylo. Na závěr lze poznamenat, že žalobce sice namítá, že pojem „zařízení ve vlastnictví JTR“ je právně neurčitý, ale ani on neuvádí, jak má být právně správně a určité jeho konkrétní část zařízení nazývána a popisována a jaký vliv to může mít na zákonnost napadených rozhodnutí. Je to naopak žalobce, kdo je ve smyslu § 161 odst. 1 stavebního zákona povinen své zařízení evidovat a jeho umístění a podmínky jeho ochrany vyjevit také pro účely stavebního řízení. Otázka řešení spoluvlastnických vztahů k novému zdroji tepla se žalobcových věcných práv nijak nedotýká, a to s ohledem na povahu věcných práv odpovídajícím legálnímu věcnému

břemeni. Žalobce pak nekonkretizuje, jak by případný možný vznik věcných práv jiných subjektů negativně zasáhl do jeho věcných práv plynoucích z energetického zákona.

Bez ohledu na to, zda stavební úřad uloží stavebníku (či vlastníku objektu) podmínku pro provedení stavby spočívající v umožnění přístupu k zařízení žalobce, či nikoli, nemůže být jeho postupem žalobcovo věcné právo odpovídající věcnému břemeni strpění přístupu k danému zařízení dotčeno. Jedná se totiž o věcné právo, které žalobci plyne přímo z energetického zákona. Podle § 77 odst. 6 energetického zákona jsou vlastníci nemovitostí, v nichž je umístěno rozvodné tepelné zařízení nebo jeho část nezbytná pro dodávku třetím osobám, povinni strpět umístění a provozování tohoto zařízení s tím, že podle § 76 odst. 5 písm. b) cit. zákona má držitel licence na rozvod tepelné energie právo vstupovat a vjíždět na cizí nemovitost v souvislosti se zřizováním a provozem rozvodných zařízení. Podle přechodných ustanovení energetického zákona (§ 98 odst. 4 cit. zákona) zůstávají nedotčena oprávnění k cizím nemovitostem, jakož i omezení jejich užívání, která vznikla před účinností tohoto zákona. Stejná oprávnění měl dodavatel i podle § 9 odst. 11 dříve účinného zákona č. 222/1994 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o Státní energetické inspekci. Tento zákon také obsahoval obdobné přechodné ustanovení (§ 45 odst. 3 cit. zákona) ohledně nedotčení oprávnění k cizím nemovitostem, jakož i omezení jejich užívání, která vznikla před účinností tohoto zákona. Žalobcovo věcné právo se váže k předmětnému bytovému domu a pozemku a omezuje tak každého spoluvlastníka dotčených nemovitostí bez ohledu na to, zda to stavební úřad ve stavebním povolení vysloví či nevysloví, příp. vysloví nepřesně. Jestliže stavební úřad zavázal stavebníka k povinnosti umožnit přístup k zařízení žalobce, žalobcova práva, natož vlastnická tím nijak nezkrátil. A stanovenou podmínkou nemůže být ani dotčeno právo žalobce domáhat se ochrany vlastnického práva vůči vlastníkovvi.

Soud tak ze shora uvedených důvodů neshledal žalobu důvodnou, nezjistil, že by bylo ve správním řízení porušeno žalobcovo právo na spravedlivý proces, když neshledal porušení jeho procesních práv a práv směřujících k ochraně jeho vlastnického práva. Nese-li žalobce nějaké náklady proto, že část jeho zařízení se dosud nachází v předmětném bytovém domě, není tomu tak v důsledku napadených správních rozhodnutí, ale v důsledku toho, že odstranění části žalobcova rozvodného tepelného zařízení nebylo v soukromoprávní rovině dosud vyřešeno. Nelze tak hovořit o podrobení nuceným službám správním rozhodnutím.

Dále je nutno uvést, že stanoviska dotčených orgánů státní správy se nijak nedotýkala věcných práv žalobce, žalobce tak nebyl v souladu s § 114 odst. 1 stavebního řádu oprávněn vznášet námitky v tomto směru, a nemůže tak s úspěchem činit ani v žalobě. K této problematice se soud již podrobně vyjádřil, shodně judikoval i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-71. Stěží si lze představit, jak by tímto postupem došlo k nedostatečné ochraně vlastnictví žalobce, když se stanoviska dotčených orgánů státní správy žalobcových věcných práv nedotýkala. Žalobce vznáší opět obecné výhrady, aniž by upřesnil, jaké konkrétní doplnění žádosti o určité podklady se mělo jeho práv namítaným způsobem dotknout. Přitom ze správního spisu neplyne, že by doplnění žádosti o další podklady spočívalo v jiném stavebně technickém řešení stavby, které by se žalobce snad mohlo dotknout. Se žalovaným se pak soud ztotožňuje v tom směru, že povinnost stavebníka dle podmínky č. 15 stavebního povolení je nutno vztáhnout do budoucna na případy provádění povolené stavby, kdy by chtěl stavebník stavbu provést či

dokončit jinak, než jak předvídá k žádosti o stavební povolení předložená a ve stavebním řízení ověřená projektová dokumentace.

Ze všech shora uvedených důvodů soud zamítl podanou žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou. Ve věci soud rozhodoval, aniž by nařídil ústní jednání, a to v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., když s tímto postupem žalobce a žalovaný nevyjádřili ve stanovené lhůtě svůj nesouhlas.

Obiter dictum si soud dovoluje shodně jako ve svých předchozích rozsudcích poznamenat, že stavební řízení, případně řízení o dodatečném povolení stavby, v němž se rozhoduje ve smyslu § 77 odst. 5 energetického zákona o změně způsobu vytápění, není a nemá být pro žalobce jako držitele licence na rozvod tepla a dosavadního dodavatele tepelné energie do budovy bytového domu nástrojem obstrukcí a nástrojem udržení svých zákazníků – odběratelů tepelné energie. Smyslem jeho účastenství v takovém řízení má být ochrana jeho věcných práv k nemovitosti v důsledku umístění části jeho rozvodného tepelného zařízení, případně vlastnických práv k němu, nikoli ochrana jeho podnikatelských záměrů a ekonomických zájmů a dosavadních investic do SZTE, včetně investic do rekonstrukce části jeho rozvodného tepelného zařízení. Současná právní úprava vztahující se k problematice odpojování objektů od již existujících SZTE nijak tyto soustavy neupřednostňuje, byť stanoví, že jsou budovány a provozovány ve veřejném zájmu, a nedává držitelům licence k výrobě a rozvodu tepelné energie oprávnění hájit veřejný zájem ve stavebním řízení o změně způsobu vytápění. Úvahy, je-li tento stav správný či má-li býti již existující SZTE poskytnuta zvýšená ochrana a odpojení od ní omezeno, jsou úvahami *de lege ferenda* a věcí moci zákonodárné.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný správní orgán, ten ale náhradu nákladů řízení nežádal, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu řízení právo.

Návrh žalobce na provedení důkazu Odborným posudkem dopadu odpojení objektu, který předložil v průběhu řízení před soudem, soud neakceptoval, neboť se jedná o důkaz pro rozhodnutí soudu nadbytečný, jak již vyplývá z výše uvedeného. K tomu lze jen dodat, že i smlouvy o dodávkách tepla a TUV umožňují vypovězení smlouvy odběratelem, a to i bez udání důvodu a bez ohledu na dopad odpojení odběratele na systém.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě **dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je

posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst.1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem, to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 29. července 2013

Mgr. Karel Kostecký,
předseda senátu